

Študijska podkomisija Komisije za mednarodne stike pri UO ZŠJ in uredništvo TRIBUNE razpisujeta nagradni natečaj pod naslovom

ŠTUDENT — SVETOVNI POTNIK

Sestavki naj vsebujejo družbene, gospodarske in politične zanimivosti dežel, po katerih potujejo naši študentje.

Natečaja se lahko udeleže vsi študentje ljubljanske univerze, akademij in višjih šol v LRS.

Razpisujemo naslednje nagrade:

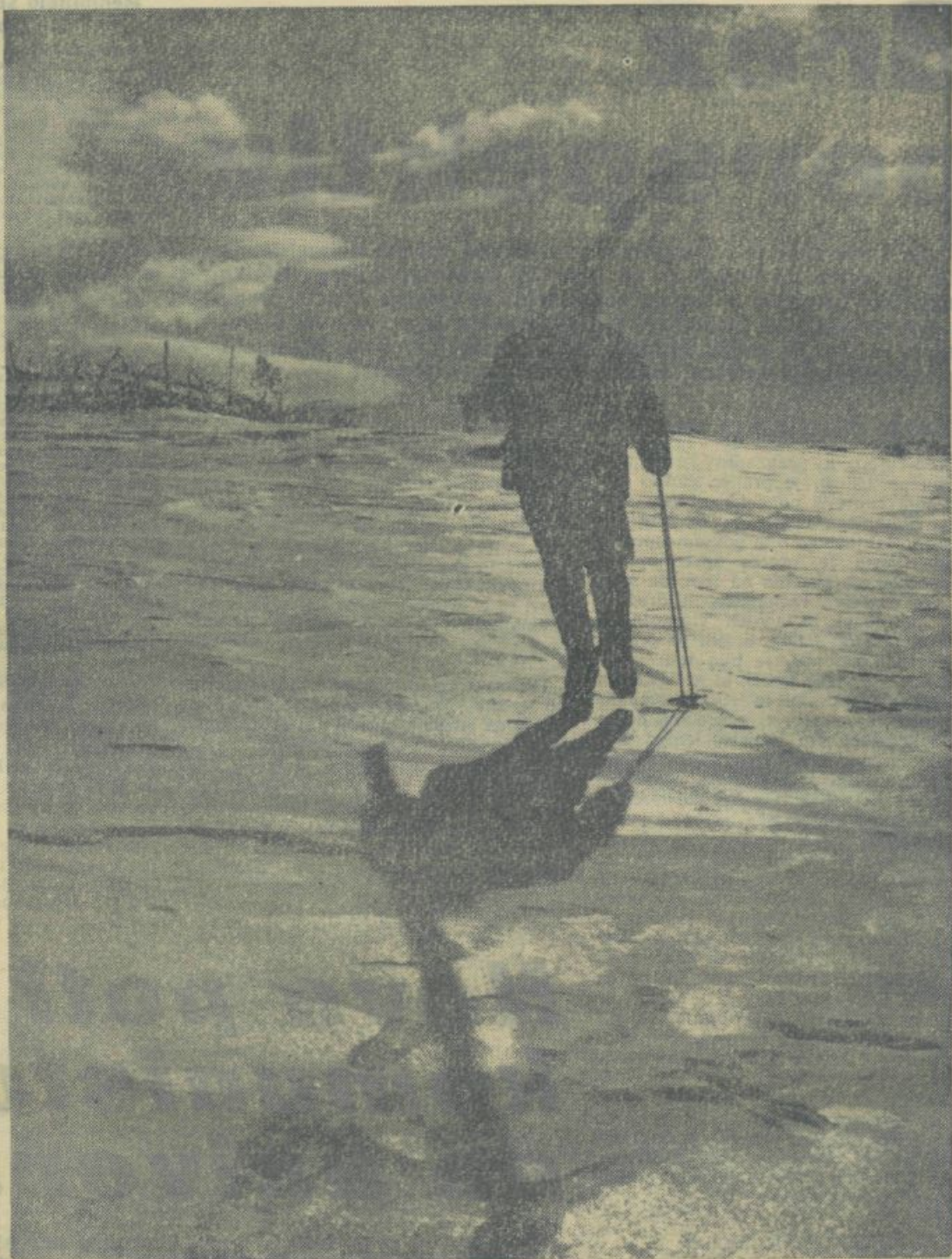
1. nagrada 10.000 (deset tisoč)
2. nagrada 8.000 (osem tisoč)
3. nagrada 5.000 (pet tisoč)

Prispevke je treba poslati do 30. aprila na naslov: KOMISIJA ZA MEDNARODNE ZVEZE PRI UO ZŠJ (Natečaj), Ljubljana, Poljanska 6.

Uredništvo Tribune si pridržuje pravico do objave najboljših sestavkov.

S tem natečajem želimo povečati zanimanje za vse vrste mednarodnih dejavnosti.

Mladinske delovne brigade bodo v letu 1962 nadaljevale z gradnjo avto ceste na odseku od Paračina do Osipanova v Srbiji v dolžini 95,5 km. — Poleg običajnih del na takem objektu bodo MDB zgradile več večjih objektov, med katere sodi predvsem most na čupriji preko Vel. Morave, dolg več kot 248 m. — Skupno bo letos sodelovalo na akciji 31.680 mladincev in mladink v 264 MDB. Od tega bo 11.520 delavsko-kmečke mladine ali 96 MDB in 20.160 srednješolcev in študentov v 168 MDB. Brigadirji bodo nastanjeni v 15 mladinskih naseljih vzdolž vse trase. — Pri izgradnji avto ceste bo sodelovalo tudi 10 gradbenih podjetij z vso potrebno mehanizacijo.

PROTI DOMU

(Foto: Joco Znidaršič)

POKONGRESNE BELEŽKE

LETO XII

LJUBLJANA

8. FEBRUARJA 1962

MAREC
ŠTEV. 4

Kongres Zveze študentov je končan. V tem času smo si nekoliko uredili vtise, ki so se porajali ob raznih slovesnih trenutkih; na kongresu jih ni bilo malo. Do kongresa je nastala distanca, ki je potrebna pri sleherni zadevi, če jo želimo zajeti kompleksno. V tem pokongresnem zapisu bi sicer hoteli samo poudariti nekatere zaključke in ugotovitve, ki so sicer vestno zapisani v kongresnem gradivu, vendar širši krog študentov ni seznanjen z njimi.

Sleheri obračun dela pomeni oceno že narejenega in načrtovanje za prihodno obdobje. Eno in drugo je tesno povezano, kajti izkustvo je tisti element, ki daje možnost za uresničitev. Izkustvo pomeni lahko tisti realni življenjski odnos do resničnih vprašanj, ki se pojavljajo v določenem času.

Zvezi študentov se je v mnogoličnem delu oblikovalo tolikšno družbeno politično izkustvo, ki zagotavlja uspešno, bolj smotno, širše in tudi bolj učinkovito delo v prihodnje. To je bilo posebno vidno na kongresu v referatu Novice Pribečevića, nekaterih uvodnih izvajanjih v komisijah in v nekaterih razpravah.

Osnovna ugotovitev kongresa je, naj organizacija razširi kriterije za razne oblike delovanja. To nikakor ne pomeni vodenitve in ukvarjanje z drugorazrednimi vprašanji, pač pa obratno. Taka razširitev ne samo, da lahko pomeni dajanje večjih možnosti za nove veje aktivnosti, aktivno vključevanje novega članstva in aktivizacijo pasivnega dela članstva, ampak odpira veliko širšo fronto za neposredno družbeno politično vplivanje, kar smo doslej premalo izkoriščali.

Kongres je sprejel tudi nov statut Zveze študentov. Proti pričakovanju je bila razprava za osnutek statuta zelo živahna. Pokazalo se je, da je bila formulacija o osnovni obliki organizacije na fakultetah postavljena nekoliko preozko, predvsem pa pomanjkljivo obrazložena. Vendar pa je bilo med diskusijami opaziti hopenje, naj novi statut daje zadostne možnosti za razvoj organizacije v prihodnem obdobju.

Pomembnejše kot to pa je dejstvo, da dopušča novi statut, upoštevajoč izredno razširitev visokega in višjega šolstva, republiška združenja Zveze študentov, ki naj imajo značaj stalnih ali pa samo ob-

časnih posvetovalnih organov. Naj bo karkoli, naj bodo ti odbori stalni ali samo posvetovalni, torej občasni, nad vse pomembno je, da daje novi statut večjo samostojnost organizaciji v republikah in odpravlja dosedanje anahronizem tesnega centralnega vezanja, ki ni dajalo nikakršnih praktičnih rezultatov. Celotna problematika se je že doslej edino uspešno reševala v okviru posameznih republik, univerzitetnih ali visokošolskih centrov.

Kot razpravljamo o republiških združenjih Zveze študentov, bi bilo potrebno poudariti dejstvo, ki kaže potrebo vse večje povezave študentskih organizacij v neki republiki. Tako postaja nekoliko čudno, da je sodelovanje med Zvezo študentov na mariborskih višjih šolah in Zvezo študentov v Ljubljani zelo slabo. Vseprisod se sicer združujemo na državnem nivoju, poudarjajoč pri tem veliko potrebo po sodelovanju in skupnem nastopanju študentov v enakih šolskih zavodih, pri tem pa najpogosteje vse ostane pri načelnih razgovorih. Praksa nam iz dneva dan dokazuje, da je lahko uspešno edino skupno nastopanje Zveze študentov in Ljudske mladine, kajti tu imamo toliko stičnih točk, da je veliko lažje uspeti. Predvsem pa se moramo zavedati, da se ogromno vprašanj, ki se pojavljajo bodisi pri reformi študija ali pa zadevajo materialno osnovo za študij, rešuje lahko samo pri tej materialni bazi, ki je v republiki. Po vsem tem bi bilo potrebno, da se osnujejo stalni republiški odbori Zveze študentov, ki ne bi predstavljali samo neke formalne institucije, ampak opravljali vrsto pomembnih nalog, ki stoje pred Zvezo študentov. Morda ne bi bilo napačno razmisliti tudi o nazivu Zveze študentov Slovenije, kajti vzrokov, ki bi narokovali enotno, tudi po nazivu vsedrjavno organizacijo, pač ni nikakršnih. Končno imamo tako nazivanje uvedeno že v vseh drugih organizacijah.

Stane Čehovin

tribuna

LIST ZVEZE ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

Brez perspektiv

Na univerzi se je v študijskem letu 1961/62 vpisalo v drugi letnik 2029 študentov. Če odštejemo od tega 139 študentov drugega letnika medicinske fakultete, bi moralo najkasneje čez pol leta končati študij na prvi stopnji 1890 študentov. V prvih letnikih je vpisano 4018 študentov, več kot jih je bilo vpisanih kdajkoli poprej. Pred obe generaciji se postavlja enako vprašanje, kam po končani prvi stopnji?

Praksa odklanja prvo stopnjo

Pred časom, ki pravzaprav še ni tako davna preteklost, je praksa glasno postavljala zahtevo po reformiranju starega, klasičnega sistema visokošolskega študija. Zahteve so bile povsem upravičene. Danes je proces spreminjanja visokošolskega sistema na tem, da nam da res moderen racionalen in družbenim potrebam prilagojen visokošolski sistem. Ena od nalog, ki jih je praksa postavljala reformi, je bila tudi izpopolnitev vse večje vrzeli, ki je nastajala med kvalificiranimi in visokokvalificiranimi kadri, vrzeli, ki je sodoben način produkcije in vse hitrejši tempo življenja na trpi. To nalogo rešuje v novem sistemu študija prva stopnja.

Danes je situacija nekoliko spremenjena. Štirje meseci nas ločijo od prvih diplomantov prve stopnje. Veterinarji takega kadra ne morejo uporabljati. V gozdarstvu so potrebe po kadru zasičene. Arhitekti že itak računajo z omejitvijo dela. Metalurgija in kemija po diplomantih prve stopnje nista zainteresirani. Strojna industrija ne najde mest za tak kader. Elektro industrija ne da jasnega odgovora. Pravna praksa daje prednost diplomantu II. stopnje. Izgleda, da je nekaj narobe, da so izjave, dane pred dvemi leti v popolnem nasprotju z današnjim položajem.

Vendar pa je povsem jasno, da je tak kader potreben, da ga primanjkuje in da držijo trditve prakse, postavljene pred leti, da potrebuje višje kvalificirane kadre do štirikrat več kot visokokvalificiranega kadra.

Pojmovanje prakse

Od vseh argumentov, ki jih postavlja praksa v opravičilo svojega stališča, je na mestu le eden. Da diplomanti prve stopnje po sedanjih učnih načrtih, oziroma konkretno, po sedanjih študijskih programih ne dobijo takega znanja, ki bi ga na delovnih mestih lahko s pridom uporabljali. Vendar tudi pri tem zadene prakso velik del krivde, saj je razen redkih izjem stala pri izdelavi učnih načrtov popolnoma mirno ob strani.

Trditve, da NI DELOVNIH mest za kader s končano prvo stopnjo, ne drži. V upravi imamo še danes na delovnih mestih, ki so zasedena, več kot 15 odst. delovnih moči brez ustrezne kvalifikacije. V industriji primanjkuje tehnikov. Veliko je primerov, ko morajo inženirji opravljati dela, ki bi jih lahko opravljali tehniki in niti ne diplomant prve stopnje. Diplomanti višje komercialno-ekonomske šole v Mariboru imajo v naprej zagotovljeno zaposlitev.

V praksi še vedno prevladuje mnenje, da je prva stopnja slama na bilki za študente, ki iz kakršnih koli razlogov ne morejo končati študija na II. stopnji. Se vedno si želi praksa kader z najvišjo možno izobrazbo, čeprav takega kadra ne le ne potrebuje, ampak ji niti ne ustreza. Idealni primer za upravne službe na ljudskih odborih so diplomanti prve stopnje pravne fakultete, vendar je opazna tendenca za kadrom, ki konča II. stopnjo.

Pogosto je opaziti tudi neke vrste celovitost. In to celovitost starih kadrov na eni strani, ki se branijo mladih in celovitost ljudi brez ustreznih kvalifikacij, ki zasedajo določena delovna mesta. Prav od tod izvirajo pogosto trditve, da ni mest ali da kader I. stopnje za ta mesta ne ustreza. Tako tudi ni stipendij za študij na I. stopnji in ni nobenega povpraševanja po diplomantih. Ponekod, predvsem pri manjših podjetjih, ki jim je sicer KADER najbolj potreben, je opazna zaprtost kolektivov. Ne odpirajo novih delovnih mest, ker vlada zmotno mnenje, da bi se s tem zmanjševali osebni dohodki kolektiva. Mito rečeno je to kratkovidnost in nerazumevanje razvoja, če ne kaj drugega.

In končno, ali praksa res ne razume našega družbenega razvoja. Industrijsko razvite države, kar vse bolj postajamo tudi mi, so že pred časom spoznale, da brez zadoštnim znanjem oboroženega kadra ni razvoja, ni napredka.

Študentje nočejo prekiniti študija

Malo je študentov, ki bi se bili pripravljeni po končani prvi stopnji zaposeliti. Vzrok za to so deloma objektivni, deloma pa so pogojeni v mentaliteti našega študenta.

Študentje trdijo, da so dobili v dveh letih premalo znanja, da jim je dala šola premalo za življenje. S tako strokovno podlago se ne upajo v službo. Da je to do neke mere upravičeno, se je pokazalo, ko so bili lani študentje II. letnika elektrotehnike in diplomanti prve stopnje na ekskurziji v elektrarni in so ob pogledu na transformatorje spraševali,

kaj neki so te čudne naprave. Učni programi so potrebam prakse premalo prirejeni, predimenzionirani in še vedno prenatrpani s stvarmi, ki bi lahko brez škode odpadle.

Pogoji za diplomno so zelo težki. Opraviti je treba skoraj povsod okrog 25–30 izpitov in ponekod še diplomno. Večinoma primanjkuje ustrezne literature, težave so z urniki, s prostori in še vrsta drugih težav, študentje pravijo, »če smo že pretrpeli do diplome, potem pojdemo naprej.«

Praksa se za diplomante prve stopnje ne zanima. Ne odgovarja na vprašanja, kje in na kakšnih mestih naj bi se zaposlili. Ne pokaže nam perspektive.

Študentje tudi nočejo na delovna mesta in v službe, kjer so materialno razmeroma slabo situirani. Tako je na primer s prosvetno službo, kjer bi se lahko še vrsto let zaposlili prav vsi diplomanti prve stopnje na filozofski fakulteti. Prav tako ni interesa za službovanje v oddaljenejših krajih, kjer kadra ravno najbolj primanjkuje.

Nove poti komunistov na univerzi

Komunisti v ZK bodo v Zvezi študentov posvetili več pozornosti za dosego trdnjših kolektivov in za jasnejšo idejno opredelitev študentov.

III. Plenum CK ZKJ je za nami. Poudaril je vlogo, ki jo imajo komunisti na današnji stopnji družbenega razvoja v organih upravljanja in v vseh institucijah, ki jih ima naš politični sistem. Sproščeno nastopanja komunistov pa je narekovala določene spremembe tudi v vrstah komunistov visokošolcev. Zato se je moral tudi Univerzitetni komite Zveze komunistov Slovenije poslužiti prožnih metod in sredstev, ki jih nudi družbeni razvoj sam in obdobje po plenumu. Da bi čim širši krog študentov spoznal s problemi in nadaljnjimi smernicami za delo ter konkretnimi akcijami komunistov na univerzi, smo zaprosili tov. KREŠA PETROVIČA, organizacijskega sekretarja UK ZKS za razgovor o teh vprašanjih.

— Napake, ki jih je odkril III. Plenum CK ZKJ v delu ZK, zlasti pa napake osnovnih organizacij, so bile v neki meri značilne tudi za našo univerzo. Opaziti je bilo v preteklem obdobju zaprtost osnovnih organizacij, premajhno aktivnost komunistov navzven, podcenjevanje dela v Zvezi študentov, varniški odnos organizacij ZK do študentske organizacije, kar je izviralo iz premajhne aktivnosti komunistov (Zgodilo se je, da je OO pozivala predsednika Fakultetnega odbora, da ji je poročal o svojem delu; v osnovnih organizacijah so predlagali in »volili« funkcije v ZS, kar je vplivalo na nesamostojnost ZS, prav tako pa je ta odnos vplival na članstvo v ZS, ko so nekateri mislili, da je ZS dejansko podaljšana roka ZK). Kaj mislite, iz česa so se porajale in rasle te napake?

— Predvsem bi morali vprašanje postaviti drugače, je dejal tov. Petrovič. Vprašati bi morali o vzrokih, ki so privedli do nizkega idejnega nivoja v naših organizacijah. Znano je, da ob tem ne moremo kriviti OO na Univerzi v celoti, ker se pri nas ni nikdar sprejemalo v ZK članstvo v velikem številu, tudi v zadnjih letih ne, pač pa je bilo prav v razdobju dveh, treh let čutili močan vpliv komunistov z gimnazij, kjer je bilo sprejemanje (zlasti v 8 razredu) v ZK preveč sproščeno. Nekateri organizacije niso ubirale novih poti in kriterijev. Sicer po so tu še drugi vzroki, togost dela, ki se je kazala v sklicevanju sestankov določenega dne v mesecu. Tako so se aktualni problemi izmuznili izpod rok in so prihajali v obravnavo, ko so že izgubili svoj pomen in postali obrobni.

— Kaj je UK v tej situaciji podvzel? Stanje v OO na univerzi ni odgovarjalo vlogi komunistov. Ze v juniju 1961, torej pred III. Plenumom, je UK organiziral široke akcije, analize stanja v ZK na univerzi in pripravil

Mentaliteta študenta in poklicni naslovi

Dokaj močno je danes mnenje, da so naslovi danes nepotrebni, da so ostanek nečesa, kar je preživelo. Vendar se ljudje, ki zagovarjajo to stališče tudi zavedajo, DA DANEŠNI naslovi v naši družbi, predvsem pa v pojmovanju ljudi, še veliko pomenijo. In tudi pri študentih je močna želja po tem, da bi dobili svoji izobrazbi ustrezní položaj. Izgleda, da bodo stvari v kratkem urejene, vendar ne bodo to akademski naslovi, ampak poklicni naslovi, kar bi verjetno dokaj spremenilo tudi gledanje na diplomante prve stopnje.

Tudi med študenti je opaziti, da so ljudje, ki bi šli po prvi stopnji v prakso »falinari«, ki so nesposobni za kaj več, kot da se opirajo te rešilne bilke. Mladí človek pač želi doseči največ kar more in zaenkrat je mogoče brez posebnega talenta končati tudi drugo stopnjo, če seveda človek ne ceni preveč časa, v katerem naj bi diplomo druge stopnje pridobil.

Ob težavah, ki se pojavljajo in za katere nihče ne trdi, da so nepomembne, se pri študentih spet pokaže stara slabost — lagodnost. Spet se čaka, da bo nekdo v imenu študentov in za študente začel reševati njihove probleme. Primer; na elektrotehniki so začeli januarja zelo resno razpravljati o teh problemih. Na sestanku je bilo razen profesorjev tudi nekaj več kot sto komunistov. Profesorji so predlagali ustanovitev komisije, ki naj bi probleme proučila in dala določene predloge fakultetni upravi. 15 minut je bilo potrebnih, da se je našlo med tistimi slabimi študenti, ki so v glavnem iz II. letnika, 5 študentov za komisijo. In danes študentje pravijo, da komisija ni naredila ničesar. Ob koncu leta bo vsega spet kriva fakultetna uprava in študentska organizacija. Zelo podobno je tudi na drugih fakultetah.

Res brez perspektiv?

Kljub vsem mislim, da ni razloga za malodušje. Ne gre za nobeno žrtvovano generacijo, kot to pogosto postavljajo študentje II. in I. letnika. Tudi ne drži, da je to generacija brez perspektiv. Drži pa eno, da zahtevajo težave, ki so in jih nihče ne zanika temeljitega dela in veliko resnosti vseh odgovornih in prizadetih strani. Če tega ne bo, predvsem pa če ne bo veliko dobre volje in razumevanja bomo res lahko govorili o žrtvovani generaciji, ki je brez perspektiv.

Delovne akcije 1962

Čas je že, da spregovorimo nekaj uvodnih besed k letošnji agitaciji za udeležbo v študentskih delovnih brigadah. Pred nami je posebno pomembno leto, ko slavimo 20. letnico mladinskih delovnih brigad. Toliko let je namreč že poteklo, odkar je bila na osvobojenem ozemlju v Bosni organizirana prva mladinska delovna brigada. S ponosom lahko gledamo na sadove dela mladih rok v teh dvajsetih letih, saj to delo predstavlja pomemben delež izgradnje naše domovine. Občutki, ki jih imajo brigadirji ko slučajno ali namenoma obiščejo nekdanje delovne mesto, so takorekoč nepopisni. Kako pa tudi ne, saj ob takem trenutku še posebej čutijo, da so del avtomobilske ceste, tovarne, športnega objekta zgradili oni sami, njihova brigada. Pa ne samo to. Koliko prijetnih spominov je vezanih na dogodke izven delovišča, na prijateljstvo in tovarištvo, ki ga lahko rodi samo brigadirsko življenje. Brigada je resnično nad vse koristna življenjska šola, saj brigadirji tudi odločajo in sami upravljajo z vsem.

Letos bodo študentje iz Slovenije ponovno sodelovali pri izgradnji avtomobilske ceste, razen tega bosta dve brigadi gradili študentski tabor v Ankaranu, dve manjši brigadi pa bi naj nadaljevali z urejanjem študentskega naselja.

Obveznosti študentov ljubljanske univerze za zvezno delovno akcijo se v primerjavi z lanskim letom verjetno ne bodo bistveno zmanjšale. Res je, da bo udeležba mladine v celoti letos približno za eno četrtno manjša kot lani, zato pa bodo letos sodelovale predvsem srednješolske in študentske brigade. Delo bo zaradi primernejšega zemljišča lažje kot zadnji dve leti, ko je bilo treba graditi cesto skozi Grdeličko klisuro. Vse kaže, da bo življenje v mladinskih naseljih letos še bolj pestro kot prejšnja leta. Organiziranih bo več amaterskih tečajev, med njimi tudi 10 dnevni avtomobilski, predvideni pa je tudi več izletov ob trasi.

Sistem samoupravljanja brigad bodo poglobili z novimi kompetencami brigadnih svetov. Plan Centralnega odbora ZSJ predvideva, da se bo letošnje zvezne delovne akcije udeležilo 44 študentskih delovnih brigad, obveznosti ljubljanskih študentov pa glede na gradnjo študentskega tabora v Ankaranu še niso dokončno formulirane. Za nas prideta v pošte IV. in V. izmena od 10. julija do 10. avgusta oziroma od 10. avgusta do 10. septembra.

IZGRADNJA TABORA V ANKARANU

Prav tako pomembna, če ne še bolj, bo letos za nas prva faza gradnje študentskega tabora v Ankaranu. Gradili ga bosta dve brigadi s 100 brigadirji, prva julija in druga avgusta. Opravili bosta predvsem zemeljska dela in spravili pod streho osnovne objekte. O tem bomo obširneje pisali kdaj pozneje.

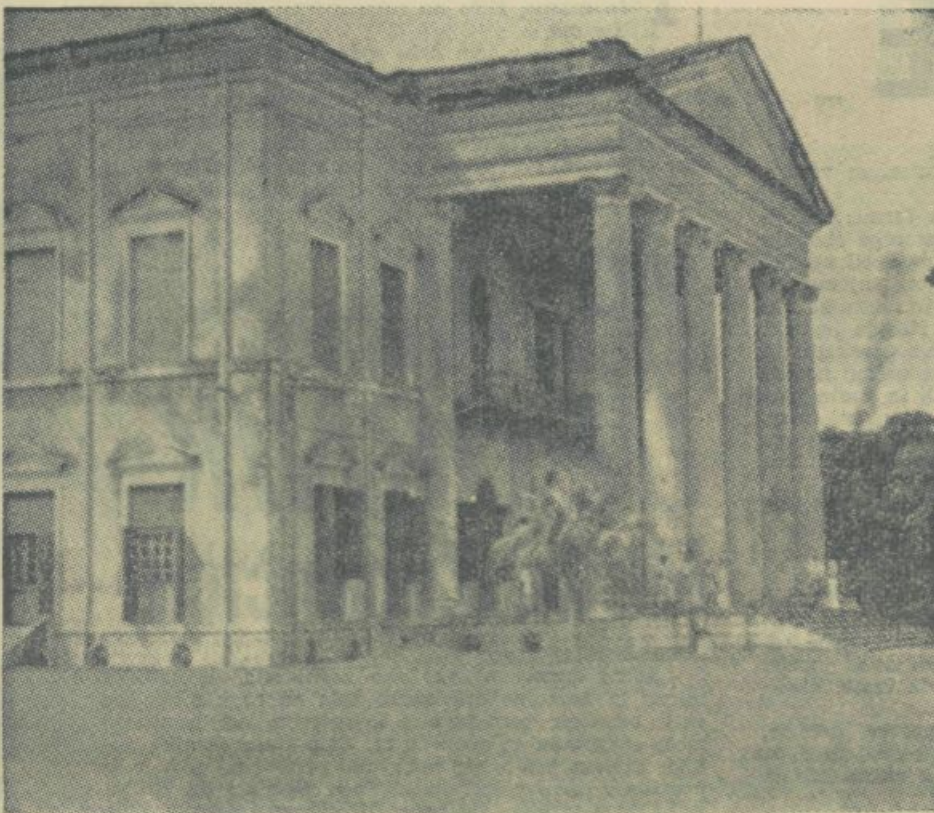
Študentje višjih šol iz Maribora bodo poslali na avtomobilsko cesto eno brigado, dve brigadi s po 80 brigadirji pa bosta gradili študentski počitniški dom na Pohorju.

27. februarja je bil na univerzitetnem odboru prvi razširjeni sestanek komisije za delovne akcije s predsedniki komisij na fakultetah, višjih šolah in akademijah. Udeležili se ga niso predstavniki pravne, ekonomske in strojne fakultete ter fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, od višjih šol in akademij pa sta bila prisotna le predstavnika akademije za upodabljajočo umetnost in VPS, kljub temu, da so bila vabila pravčasno razposlana. Ali naj iz tega sklepamo, da študentska organizacija na omenjenih fakultetah in ostalih visokošolskih zavodih smatra brigade za postransko aktivnost, ki jo je mogoče opraviti v nekaj dneh?

Nekak splošen uvod v letošnjo agitacijo bi naj predstavljala razstava fotografij iz brigadirskega življenja, ki bodo razstavljene na vseh fakultetah. Vemo, da so se študijski pogoji zelo poostriili in da bodo težave povsod. Pomagali si bomo tako, da bodo delave v brigadah študijske komisije, preko katerih bomo organizirali skupinski ali individualni študij in kjer bo to le mogoče, bomo povabili predavatelje v brigado, da izpite opravijo tam. Naša želja je, da bi se letošnjih delovnih akcij udeležili predvsem tisti, ki doslej še niso spoznali lepote življenja v brigadi.

Francšek Lasbajer

Teh nekaj vrstic pripoveduje o znanem Serampurskem collegu v Indiji. Naši študentje so o Indiji verjetno bolj malo slišali, posebno o delu raznih študentovskih organizacij in o študentovskem življenju v Indiji nasploh. Visoka kultura Indije, ohranjena v epih Mahabharata in Ramayana, sloviti spomeniki, Delhi ali Dilli, Bombay, Kalkuta... Tu nekje se neha naše povprečno znanje o Indiji. V prihodnji številki bomo objavili še en prispevek s tega področja. Upamo, da bomo tako našim študentom nudili vsaj majhen vpogled v deželo, za katero pravijo, da je rojstna dežela človekove kulture.

Tempelj kulture in znanosti

College v Serampuru, svetovno znana institucija, se dviga mogočno nad blatnimi obrežji reke Hooghli. V sončnih dneh se zdijo stebri, ki se dvigajo nad vodom, žareči, njihove sence padajo na igrišča okoli stavbe in vrtove, njihove presenetljive silhuete nas navdajajo s strahom in spoštovanjem.

V toku svojega razvoja je postal College eden glavnih pobudnikov in ost v raširjanju vzgoje in kulture in tako je postal tudi eden glavnih posredovavcev in pobudnikov politične, socialne in ekonomske revolucije v Indiji v času britanske okupacije. Ima bogato preteklost, ponosno sedanost in obetajočo prihodnost.

Če pogledamo v zgodovino, vidimo presenetljivo dejstvo, da je bilo osnovanje institucije kot je Serampore College v času, ko je nastajal, nemogoča možnost. Vpraša-

nje formiranja te ustanove je sprožil skromen mož, Dr. William Carey in njegova dobra delovna tovariša, dr. Joshua Marshman in William Ward. Pri ustanavljanju so imeli različne težave, vendar so jih uspešno prebradli. Zgodovina osnovanja collegea je zgodba herojstva in požrtvovanja za dobro Indije. Vsakdo, ki ljubi svojo domovino, te zgodbe ne bo nikoli pozabil. Praktično so bili stroški osnovanja pokriti z denarjem, ki so ga dobili in darovali Carey, Marshman in še nekateri, med njimi tudi kralj Danske, ki je postal prvi zaščitnik collegea v Serampuru in avtor univerzitetnega ustanovnega pisma.

Carey je delal kot profesor sanskrita v Fort William Collegu v Kalkuti in kot tolmač bengalskega jezika v vladi. Leto 1827 je mejnik v zgodovini collegea. To je bilo tisto leto, ko je šel dr. Marshman v Kopenha-

gen, da bi sprejel univerzitetno ustanovno pismo od kralja Danske. V teh dneh je bil Serampore danske naselbina. Kasneje je postala britanska, vendar so collegu v Serampuru ostale vse pravice, ki so bile določene z dansko ustanovno listino.

College je bil eden prvih, ki se je pridružil univerzi v Kalkuti ob njeni ustanovitvi. V toku nadaljnjih let je college doživel vrsto reorganizacijskih in drugih sprememb.

Največji oddelek na collegu je umetnostno-znanstveni, ki teži za tem, da bi dal svojim slušateljem čimboljše informacije in znanje. Danes število študentov, vpisanih na tej smeri presega tisoč. Združena in povezana z univerzo v Kalkuti je cvetela pod skrbstvom univerze. Sedaj se je college priključil novo ustanovljeni univerzi Burdwan, študentje pa, čeprav so veseli te priključitve, obžalujejo konec plodnih sodelovanj med njimi in univerzo v Kalkuti.

Aktivnosti študentov so različne, najbrž zaradi tega, ker prihajo sem študentje z vsega sveta. Nad dvajset jezikov se uporablja v Serampuru. Vse aktivnosti študentov vodi Union Society na collegu, ki vodi življenje in delo študentov, vendar se ne vmešava v politično življenje in v stvari, ki se študentov ne tičejo.

Ta organizacija ima tudi svoj kulturni urad, kjer deluje tudi literarna sekcija, Sahitya Parishad, ki organizira literarne večere in diskusije z literarnega področja. Po svojem kulturnem delu je na collegu posebno znan tudi ženski študentovski klub.

Knjižnica collegea je ena največjih in najbrž tudi najboljših v vsej Indiji in hrani preko 30.000 knjig. Deli se v dva dela. Prvi, ki je vedno poln študentov in učiteljev, vsebuje dela, ki jih rabijo študentje pri študiju in obsega veliko čitalnico. Drugi del je muzej in knjižnica, kjer so shranjena dela Careya, Marshmana in drugih. Doktor Carey je prevedel nekatere knjige v 36 indijskih jezikov. Zelo se je zanimal tudi za zgodovino Indije in med drugim je tudi njegova zasluga, da so prvič tiskali svetovno znan indijski ep Ramayano. To se je zgodilo v Serampuru leta 1808. Med Careyevimi neobjavljenimi deli so tudi prevodi Ved in Upanishad, ki so tudi vključeni v knjižnico. Čeprav ta dela niso bila nikoli tiskana, so ostala taka, kot da so napisana pred dnevi, zahvaljujoč se papirju in črnilu, ki ga je iznajdljivi Carey uporabljal. Še veliko je neodkritih in nenatisnjenih del v tem delu knjižnice. Prostranost knjižnice včasih zapelje tujega študenta v težave in zgodi se, da se ne more znajti brez vodstva profesorjev ali pa študentov, ki so že dalj časa na univerzi. Vsekakor pa je za popolno dograditev collegea potrebno še precej sredstev, kajti potrebe po modernih učnih pripomočkih in kadrih so vsepovsod aktualne.

College obiskuje veliko tujih študentov iz različnih delov sveta. Vsi prihajajo v ta tempelj znanosti, da bi si ogledali delo skromnega velikega učitelja dr. Careya. Sem prihajajo študentje na kratek ali daljši študij. Pravijo, da Serampurski college pusti v obiskovalcu globoke vtise za vse življenje. Pod indijskim soncem, kjer so pred sto in sto leti živele kulture, iz katerih se je dvignila kultura današnje Indije in današnjega človeka, čigar duh se vse bolj osvobaja starih dogem in norm in združujoč staro s sodobnim ustvarja novo podobo Indije, dežele Bharat.

Proti OAS in za mir v Alžiriji

Le Monde, 11. febr. — Reakcije sindikatov: stališče UNEF: Unija francoskih študentov je v soboto opoldne modificirala svoje stališče, v bistvu identično s stališčem glavne delavske zveze in pariških organizacij. V komunikatu izjavlja: da bi izrazili solidarnost študentov z žrtvami represalij 8. februarja in pripravljenost univerze, da brani svojo svobodo, poziva UNEF vse študente, da začnejo s protestno stavko v ponedeljek ob 14. uri. Pogoji stavke bodo fiksirani v skladu z zvezami pariških delavskih in univerzitetnih sindikatov.

Ze oktobra 1960 je vsa Francija prvič od alžirske vojne na poziv sindikatov jasno pokazala svoje hotenje končati alžirsko vojno. V tednu barikad, ob priliki alžirskega puča je bila reakcija sindikatov hitra: ustavitve dela je omogočila povezavo milijonov Francozov za borbo proti upornikom. V zadnjih mesecih 1961. leta so se okrepile manifestacije, mitingi in stavke. V teh akcijah je bila težnja UNEF jasna. Treba je omogočiti povezavo največjega števila Francozov za borbo proti OAS. Samo medsinikalna iniciativa bi bila v skladu s takšnimi potrebami. In ravno v času, ko nad demokracijo v Franciji visi nevarnost brez konca, se je UNEF z revolucionarno zavestjo pridružila najnaprednejšim silam v deželi.

Od ustanovitve leta 1907 je UNEF prešla preko različnih kriz in sprememb, tako v odnosih z oblastjo in v stališčih, ki so dajala barvo delovno organizacijskim orientacijam. Leta 1910 UNEF ni prav nič drugega kot ena od številnih organizacij, ki so skušale z banketi in orgijami ustvarjati prijateljske vezi med študenti. Leta 1961 pa ima svoje mesto med velikimi sindikalnimi organizacijami v Franciji. Nova stran v delu UNEF se je odprla v letu 1946, ko je z »grenoblsko kartro« definirala svoj sindikalni karakter. To se je lahko zgodilo zato, ker je preosnovala svoje metode za akcijo. Študent je mlad intelektualni delavec in za njegove pravice, pravice mladega človeka, delavca in intelektualca se UNEF bori. Ena najpogostejših težav v organizacijskem pogledu je bila borba za politični ali apolitični karakter UNEF.

Nasprotujoče si tendence so ustvarile vrsto kriz, ki so prišle posebno močno do izraza v letu 1956, ob zmagi nekdanje majšine ob alžirskem problemu in problemu stikov z alžirskimi študenti. Isto leto so bile pretrgane vse vezi z UGEMA (Zveza alžirskih študentov) šele leta 1960 se je UNEF zavzela za pogajanja z alžirsko osvobodilno fronto in ponovno navezala stike z UGEMA.

UNEF je danes ena najnaprednejših študentovskih organizacij. Bila je med predlagatelji resolucije za mir in razorožitev na IX. Mednarodni študentovski konferenci. Specifični pogoji v katerih se mora boriti v razdvojeni domovini pa omogočajo, da je njen program izredno dognan. Pred UNEF ni alternative v boju proti OAS in za mir v Alžiriji.

NORVEŠKA — Velik projekt študentovskih stanovanj pri univerzi Bergen bodo v naslednjih letih realizirali. Prva faza izgradnje bo preskrbela študentom okoli 1000 stanovanj. Podrobnejše načrte še pripravljajo. Predvidevajo, da bodo v kratkem dogradili dve 12-nadstropnici, ki se bosta pridružili eni štirinadstropnici. Menijo, da bo zaključna faza vseh gradenj v letu 1970.

JAPONSKA — Vseh 32 članov japonske nacionalne federacije (Zengakuren), ki so bili obtoženi, da so vodili demonstracije proti japonsko-ameriškim pogajanjem, so bili zadnji teden preteklega decembra obsojeni. Tokijsko okrajno sodišče jih je obsodilo od štiri do deset mesecev ječe.

NIZOZEMSKA — Veliko študentov v Leidnu si poišče sobo izven mesta in se vozi na univerzo vsak dan z vlakom ali avtobusom. Da bi našli vzroke pomanjkanja stanovanj za študente, so izvedli anketo. Ta je pokazala, da je vzrok temu predvsem cena, ki jo zahtevajo v mestu za sobo.

TELEGRAMI

ŠPANIJA — V Madridu pripravljajo načrte za tehnološko univerzo. Na tej univerzi so predvideni prostori za poslušanje predavanj, laboratoriji, seminarji, kapelica, kavarna za študente in dijake. Univerza bo sprva sprejela okoli 1000 slušateljev, kasneje pa število slušateljev ne bo preseglo 2500. Podobno univerzo nameravajo zgraditi tudi v Barceloni.

ŠVEDSKA — Nacionalna unija švedskih študentov (SFS) pripravlja konferenco, na kateri bodo razpravljali o psihološki situaciji in psihičnih problemih med švedskimi študenti. Konferenca bo skrbno obdelala ta vprašanja. Pričakujejo uspešne rezultate.

Mednarodne organizacije — 10 mednarodna študentovska konferenca bo zasedala na univerzi Laval v Quebecu. Pripravili so že organizacijske komiteje.

PTICE

»Ne, hvala, vseeno.«
»Prav. Torej se vidimo jutri zjutraj. Postrežem vam z galebijm zajtrkom.«

Trigg se je zarežal in obrnil avto proti farmi. Nat je odhitel naprej. Mimo majhnega gozdička in starega skednja in mimo ograje, ki je obdajala polje. Ko je preskočil ograjo, je zaslišal šum kril. Črn galeb se je spustil proti njemu, ga zgrabil, se dvignil in zopet začel spuščati. V trenutku se mu pridružio še šest, sedem in več drugih. Nat je izpustil motoriko. Bila je neuporabna. Zakril si je glavo z rokami in tekel proti hiši kolikor je mogel. Okrog glave so mu neprestano šumela krila. Cutil je, da mu po rokah in vratu teče kri. Poskušal si je zavarovati oči, nič drugega mu ni bilo mar. Galeb, so postajali vedno bolj predrzni in neumni. Ko so se spuščali, so prileteli s tako silo ob tla, da so tam obležali. Nat se je spotal ob njihova telesa.

Potem je nekako prišel do doma in našel vrata; začel je s pesmi točki po njih. Okna so bila zastrta. Vse je bilo temno. »Odprite vrata,« je zakričal, »jaz sem, Nat. Spustite me v hišo!«

Kričal je glasno, da bi prepil šumenje kril. Potem je zagledal, kako se spušča proti njemu velika, črna ptica. Galeb, so krožili, že utrujeni od vetra. Ptica se je nenadoma kot kamen spustila proti njemu. Zakričal je in vrata so se odprla. Opotekel se je čez prag in žena je hitro zaprla vrata. Zaslišala sta top udarec, ko je ptica udarila ob tla.

Žena mu je obežala rane. Niso bile preveč globoke, najhuje so bile poškodovane roke. Če ne bi imel kape na glavi bi bilo hušje. Otroka sta začela jokati, ko sta videla kri na očetovih rokah.

»Je že dobro,« ju je tolažil. »Saj ni nič hudega. Le nekaj pras.«

Igraj se malo z Johnnyjem, Jill.»

»Vrata so se zaskočila, ko sem jih zaprla za Jill; zato jih nisem takoj odprla,« je tiho rekla žena.

»Se dobro, da niso začele prej napadati,« je rekel. »Jill bi takoj padla. Dovolj bi bila ena ptica. Sicer pa letijo proti jugu — vseh vrst so. Večinoma večji ptici. Videl sem jih z avtobusne postaje. Proti mestom grejo.«

DAPHNE DU MAURIER

»Ampak Nat, kaj lahko naredijo?«

»Napadale bodo. Najprej ljudi na cestah, potem se bodo spravile nad okna in dimnike.«

»Zakaj vlada nekaj ne ukrene? Zakaj ne pošljejo vojske nad nje?«

»Saj ni bilo niti časa. Nihče ni bil pripravljen. Bomo videli, kaj bodo povedali pri poročilih ob šestih.«

Vrnila sta se v kuhinjo. Johnny se je mirno igral na tleh, Jill pa je nestrpno pogledovala okoli sebe.

»Ptice slišim,« je rekla. »Poslušaj, oče!«

Nat je prisluhnul. Pridušil sum je prihajal od oken in vrat. Sum mnogih teles, ki se stiskajo skupaj in prerivajo na okenskih policah. Vsake toliko časa je bilo slišati top udarec, ko je kakšna ptica udarila ob tla.

Se enkrat je pregledal okna. Potem se mu je zazdelo, da sliši žvenket razbitega stekla.

»Prižgi radio,« je rekel ženi.

Šel je v zgornje nadstropje in pregledal okna. Nad seboj je slišal ptice, kako se prerivajo po strehi. Še najbolje bo, če spijo v kuhinji in pazijo na ogenj. Deske, ki jih je približ na sobne dimnike lahko popustijo. V spodnje nadstropje ne bodo mogje. V sobah pa se bodo zaletavale v stene in pobijale med sboj.

Začel je nositi žimnice v kuhinjo. Žena ga je prestrašeno gledala, najbrž je mislila, da so ptice že v sobah.

»Nič strahu,« je rekel veselo, »skupaj bomo spali v kuhinji noči. Prijetneje je to bi ognju. Pa tudi, ptice nas ne bodo vznemirjale.« Sele tedaj je opazil, da oddajajo na radio le plesno glasbo, ne pa običajnega programa. To se je zgodilo le ob izjemnih primerih, ob času volitev ali med vojno. Ob šestih je glasba prenehala. Spregovoril je napovedovavec. Njegov glas je bil zaskrbljen, popolnoma drugačen kot dopoldan.

»Govori London,« je rekel. »Odbor za javno varnost se je sestal ob štirih popoldan. Vse mere so bile podvzete, da se zavarujejo prebivalstvo. Vsak hišni lastnik mora storiti vse potrebno, da si zavaruje hišo. Vsakdo mora ostati doma, ker ptice v ogromnih množinah napadajo vsakogar. Prebivalstvo naprošamo, da ostane mirno, da ne bi prišlo do panike. Zaradi težav pri oddajanju danes ne bo več programa. Oglasili se bomo zopet jutri zjutraj ob sedmih.«

»Kaj to pomeni?« je vprašala Jill. »Kaj pravi radio?«

»Danes ne bo več programa. Težave imajo pri oddajanju.«

»Ali ptice temu krivce?«

»Ne, toda vsakdo ima toliko dela doma, da se zavaruje pred pticami. Bomo že prestali ta večer brez radia.«

»Skoda, da nimamo gramofona,« je rekla Jill.

»Danes bi zgodaj večerjali,« je predlagal Nat, da bi jih zamotil, »nekaj takega, kar imamo vsi radi. Pečeni sir, ali ne?«

Pomagal je ženi pripraviti večerjo in pri tem ropotal kolikor je mogel, da ne bi bilo slišati šuma od zunaj. Zdelo se mu je, da je šum zunaj nekoliko popustil.

Večerja je potekla še kar v miru in ko so že pospravljali z mize so zaslišali domač zvok, ki so ga vsi poznali.

Ženi se je obraz razjasnil. »Letalo je,« je rekla, »poslali so letala, da bi pregnali ptice. To bi morali storiti že v začetku. Ali ni bilo slišati tudi topovskih strel?«

Tudi otroka sta začela skakati od veselja. Potem so slišali močan tresk v oddaljenost kakih dveh milj in potem drugi in tretji.

»Kaj je bilo to?« je vprašala žena. »Ali mečejo bombe?«

»Ne vem, mislim, da ne.«

Ni ji hotel povedati, da so strmoglavila letala. Bila je norost poslati letala. V tem primeru ne morejo letala nič pomagati, če se jim ptice zaletavajo z vseh strani v propelelje in trup. Verjetno so poslali letala po vsej deželi. Nekdo na vladi je izgubil glavo.

»Kam so oddelala letala, oče?« je razočarano vprašala Jill.

»Nazaj v bazo. Pojdi, čas je, da greš v posteljo.«

Med tem, ko je žena spravljala otroke v posteljo, je stopil v zgornje nadstropje. Vse je bilo tiho. Premor v bitki, ko se čete na novo formirajo. Veter ni prenehal zavijati. Tudi morje je še vedno divjalo. Nastopala je osaka. Ptice so

T dni smo imeli ponovno priložnost videti domačo dramo, Hišo na robu mesta, v režiji Mileta Koruna.

Avtor se je v tem delu spopadel z ne več novim, morda zato bolj bolečim in aktualnim problemom mladih ljudi, ki se v svojem brezcilnem tavanju izgubljajo in zato tudi ne znajo ali ne morejo prisluhniti današnjemu zvoku življenja. Bodisi zato ne, ker je ves njihov emocionalni svet tesno povezan s preteklostjo; ali pa zaradi bremena nečastnega življenja svojih staršev, ki ju vsepovsod spremlja.

JEZNI UPORNIK Mirka Zupančiča

Sama drama ni akcijsko zasnovana. V navidez mirno in spokojno meščansko hišo na robu mesta, se vseli bolečina, pomešana s sovraštvom nad vrnitvijo moža-emigranta in očeta-tujca. Zato stara Jerajka pokliče svojega brata, naj nekaj dni preživi pri njej in ji pomaga v njenem težkem položaju. Ne sluti, da Vid ve za očetovo vrnitev. Na večer Mojcinoga rojstnega dne, ki se sprevrže v kruto iskanje resnice, ljubezni in smisla življenja, se oče vrne. Vidi vso razdvojenost, cinizem in hlad, ki veje med prebivalci hiše nasproti njemu, ter se končno poražen in s črnim pečatom slabšča ustreli z Mojcinim partizanskim revolverjem.

V drami gre za nekakšna razglabljanja o življenju, o iskanju smisla in cilja in o pokopavanju izgubljenih idealov. V tem oziru bi jo lahko primerjali z Osbornovim dramskim tekstom »Ozri se v gnev«. Pri obeh se čuti tisto neplodno in nekoristno prepletanje stare in tako imenovane izgubljene, tavajoče mlade generacije. V obeh tekstih gre za nekakšno stalne in večne upornike proti vsemu in proti vsakomur: proti tistemu, kot pravi Vid v Zupančičevi dram, kar je v nas lažnega, trilega in komodnega. Vid je prav tak jezni mladenič kot Jimmy, le da je postavljen v naše okolje in nam je zato bližji, ker se bori proti vsemu tistemu, kar je pri nas trilega, lažnega in komodnega. Pri obeh junakih začitimo trpko bolečino spoznanja, da mladi ljudje že zdavnaj nimajo več tistih velikih, svetlih in dosegljivih idealov, za katere so se popreje borili in jih tudi pbojevali. Vse to jim je bilo dano že z življenjem. Za to so se borili; njegovi očetje. Zdaj stoji prazni v svojem bogastvu. Nimajo nobenih stremiljenj, nobenih upov in ciljev, ne verjamejo v dobroto ljudi. V svojem nenehnem iskanju za nečem, kar bi jim vzbudilo vero in zaupanje v življenje, naletajo na upor. In vsa vrata se zapirajo. Tu pa se drami razideta. Jimmy ostane še naprej tak malodušen upornik brez upanja, v Vidu pa se zasveti upanje. To upanje je slabotno, podobno je majhni, komaj rojeni kresnici, a spremljalo ga bo. In to je glavni! Prižgala ga je bolečina, ostrla in nenavadna, da je prav on tisti, ki je zadnji spoznal kolo očetovega samotarova. Potrebna je bila žrtev, potrebna je bila smrt življenja, da se mu je vzbudila drobna iskra upanja.

Predstava je v glavnem uspela. Igralska zasedba je bila dotaj homogena in skladna. Kdaj pa kdaj sta s svojo igro izstopala Angelica Hlebecova kot Jerajka in Vid — Ljuzeta Razmana. Mojca Slavke Glavinove je bila včasih preveč krčevita, presukovita in je zato delovala nekak nerazumno in utrujeno. Nastopala sta še Janez Rohaček kot brat stare Jerajke in služkinja Marica — Vida Levstekova, ki pa sta bila bolj okras za vzbuditev vzdušja stare meščanske družine.

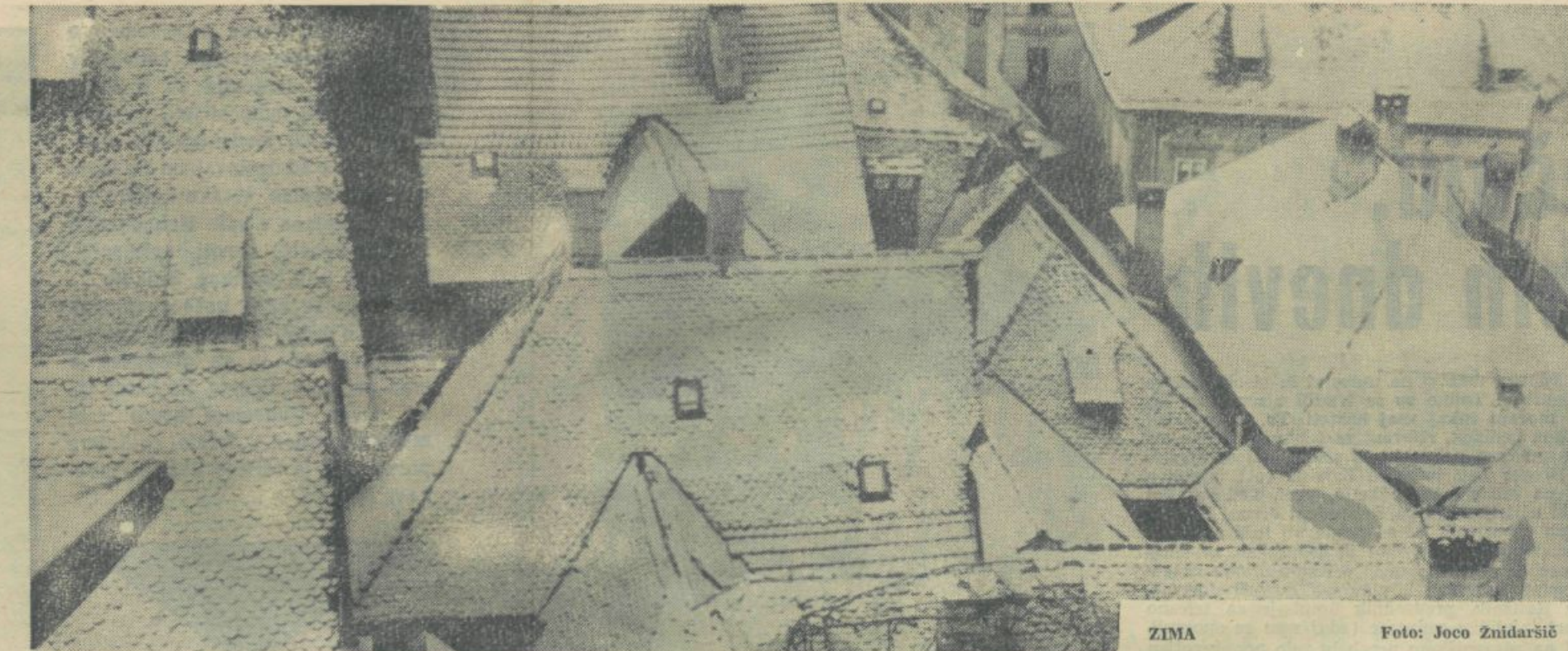
Režiser Mile Korun tu res ni imel težkega dela.

Barbara Brečelj

Ogledalo sanj

Okusih bolje da ne govorimo. S tem bi stvar okoli najvišje slovenske literarne nagrade samo še zaosttrili. Pustimo tudi tiste, ki morajo k vsaki stvari kaj pripomniti in zadovoljimo se z dejstvom, da je letošnja Prešernova nagrada za književnost dobil Jože Udovič — za pesniško zbirko **Ogledalo sanj**. To je sicer avtorjeva prva zbirka, vendar smo jo pričakovali že dolgo, saj se je Udovič uveljavil v slovenskih literarnih revijah že pred vojno. Po vojni niti ni veliko objavil. Nekajkrat se nam je predstavil kot prevajalec, posebno pozornost pa je vzbudil z mojstrskimi prevodi pesmi F. G. Lorca. Spominjam se, da je takrat nekdo zapisal, da je to tudi Udovičeva zbirka. Tega si ne bi upal trditi, dejstvo pa je, da je širši krog ljubiteljev poezije Udoviča šele takrat spoznal. — Sodejstvo je pri Novem svetu, kjer je objavil tudi krajšo prozo, sedaj pa je sodelavec Naše sodobnosti.

Zbirka **Ogledalo sanj** je ena najobsejnejših zbirk, izdanih v zadnjih letih pri nas. Skoraj sto pesmi je pregled Udovičevega pesniškega opusa od pred vojne po današnjega časa. Udovičeva lirika je, kot pravi D. Segar v lanskí Náší sodobnosti in kar piše tudi na ovitku knjige, »usmerjena predvsem navznoter, v tih osvajanje novih, še neraziskanih prostorov pesnikove intimnega sveta, v odkrivanje poetične resnice o najbolj skritih, najbolj molčečih plasteh človekove notranjosti«. Pesnik se od pesmi do pesmi spoznava, vrta vase, išče resnico in živi po zakonih te svoje resničnosti. Vendar v svetu, kakršnega si je ustvaril, ni nikoli sam. Ta svet je poln živih bitij, poln čustvovanja in — sanj. Sanj, ki privrejo iz najtisejšega konca človekove notranjosti in zbeže, da se potem lahko rodi jo nove.

ZIMA

Foto: Joco Znidaršič

Čudež v naselju - ali res?

Peter Jambrek

Vsi vemo, da imamo z redkimi izjemami na vseh fakultetah in združenjih kulturne referente in javna tajnosti, je da z ravno tako redkimi izjemami ti referenti delajo malo ali nič. Precej nejasno je še tudi, kdo naj pravzaprav odgovarja za kulturno življenje v univerzitetnem merilu: ali naj bo to Akademik, posebna kulturna komisija pri UO ZŠJ ali je dovolj, da imamo enega člana predsedstva UO, ki odgovarja za ta vprašanja in ki je obenem predsednik Akademika. ... in morda so možne še kakšne druge variante.

Ze vrsto let imamo tudi v SN komisijo, ki odgovarja za kulturno in družabno življenje. In že vrsto let takega življenja v naselju ni bilo. Z izjemo sobotnih ali nedeljskih plesov (kaj vse se ne da spraviti pod pojem kulturno-družabnega življenja) in proslav, za katere pa bi bilo bolje, da jih ne bi tako imenovali. Pač pa je bila komisija, izvoljena in izbrana po vseh pravilih, s svojim imenom in svojim področjem delovanja. S tem je bilo vprašanje kulturnega in družabnega življenja v naselju rešeno. In ponekod so se pojavile celo teorije, češ kaj bi se trudili: študente zanima le šport, popevke, ples, morda še kino, sicer pa si nima smisla delati služij ... In če se ravno komu zdi pametno riniti z glavo skozi zid, naj bo to kdo drug, ki pa bo itak slej ko prej spoznal ...

Zdi se, da se je letos v naselju našlo nekaj takih, ki so se odločili iti z glavo skozi zid. Po čudnem slučju se je zgodilo, da so bili izvoljeni v Komisijo. In zelo malo časa je bilo treba, da so spoznali preprosto resnico:

Zidu ni!

In tako se je v naselju zgodil čudež ... Toda čudež, ki se ga da razložiti in to zelo preprosto.

Sicer pa: 22 kulturnih prireditev v enem semestru in 8000 študentov, ki se jih je udeležilo.

»Začeli smo s 700.000 dinarji ...«

... z velikimi načrti in precej dobre volje, pripoveduje Dimitar Hristov, študent AIU, ki letos vodi kulturno življenje v naselju. Za denar, ki so ga imeli, so najprej nakupili nujno potrebne tehnične rekvizite za opremo dvorane v naselju, tako da so lahko pripravili prvo prireditev: slovesno akademijo 29. novembra. Akademija je bila po splošnem mnenju ena najboljših tovrstnih prireditev zadnjih let v naselju. Po tem

uspehu se je kolektiv, ki sestavlja komisijo, stalno širil, tako da danes pri organiziranju kulturnega in družabnega življenja v naselju sodeluje okoli 30 študentov, ki delajo v šestih podkomisijah.

Vsak teden kaj novega

V lanskoletnem prvem semestru je bilo vsega skupaj 22 kulturnih prireditev: dvakrat so nastopile skupine SKUD Akademik, gledališka skupina Oder 57 je gostovala z Zupanovim Aleksandrom praznih rok, študentje AIU pa so nastopili z izbranimi odlomki iz Molièrovih del; bilo je dvoje izvrstno pripravljenih akademij in svečana premiera slovenskega filma Balada o trobenti in oblaku; razgovor z igravcem Stanetom Severjem in z ustvarjatelji Balade, za zaključek leta pa silvestrovanje s kulturnim programom. Poleg tega so bile vsak teden filmske predstave in dobro pripravljene sobotni plesi, uredili so knjižnico in nakupili nove knjige.

Program prireditev do konca letošnjega študijskega leta je še pestrejši in zanimivejši. Če bo šlo vse po sreči, bomo v naselju lahko paslušali Slovenski orkestr, koncert Slovenske filharmonije in operni koncert znanih melodij. Študentje AIU bodo pripravili Ciganski večer, majši slovenski pisatelji in pesniki bodo nastopili na literarnem večeru, študentje AG pa bodo pripravili celovečerni koncert. Najmanj enkrat bo v naselju gostovalo tudi društvo Akademik. V programu je še večer pevskih zborov, predavanje barvnih diapozitivov, proslave v počastitev dneva OZN, 8. marca in 1. maja; proti koncu šolskega leta pa bo elinli ples s programom. Poleg tega bodo redne filmske predstave in plesi.

»Predstavljamo vam« in »Radio SN«

V primeru, da bi dobili na razpolago prostore v IV. bloku, bi lahko začel živahnejše delovati kulturno-družabni klub, kjer bi bila knjižnica in čitalnica ter likovne razstave in pa klub »Predstavljamo vam«. Ta bo prirejal razgovore z znanimi osebnostmi iz našega kulturnega, športnega ali javnega življenja: tako bodo verjetno še letos odgovarjali na vprašanja študentov Miro Cerar, Bruno Parma in igralka Duša Pokrajcava, dr. Makso Snuderl pa bo govoril o naši novi ustavi.

Verjetno tudi ni več daleč čas, ko bomo lahko na srednjih valovih dolžine 202,2 m poslušali program radia SN. Trenutno so v teku razgovori z RTV Ljubljana, UV Študentovskega naselja in tovarno ISKRA glede tehnične izvedbe študentovskih radijskih oddaj. V načrtu je lasten radijski oddajnik, ki bo zajemal območje SN in bo oddajal v nedeljo dopoldne od 10-12 ure. Na programu bodo zanimivosti in poročila o študentovskem življenju, intervjuji, glasba, zabavne oddaje in podobno.

Naselje: središče študentovskega kulturnega življenja?

Študentovsko naselje s svojimi 1500 prebivalci, dvema dvoranama, ki se ju vsaj za silo da preurediti za kulturne in družabne prireditve in z možnostmi za nove gradnje, že sedaj postaja v nekem

Samo v prvem semestru v študentovskem naselju 22 kulturnih prireditev z okoli 8000 obiskovalci
● Mnenje, da so »študentje nevhvaležna publika«, že nekaj časa zgleden primer prenaplne in nepravilne sodbe
● Do konca študijskega leta poleg rednih filmskih predstav, plesov, televizije, knjižnice in likovne razstave še 17 večjih kulturnih prireditev
● V načrtu radio študentovskega naselja in klub za kulturno in družabno življenje

smislu središče študentovskega kulturnega in družabnega dogajanja. Ne gre za to, da bi v naselju ustanavljali samostojne kulturne umetniške skupine, pač pa, da bi študentom nudili čim boljše možnosti za doživljanje kulture in za umetnostno vzgojo.

Podoba študentovskega kulturnega življenja postaja tako vse jasnejša: aktivnemu amaterskemu umetniškemu delovanju študentov v okviru društva Akademik se pridružuje še široka tribuna kulturnega dogajanja v naselju, ki bo lahko več med razgibanim slovenskim kulturnim ustvarjanjem, študentovsko amatersko kulturno dejavnostjo in vsemi ostalimi študenti. Ko govorimo o tem, da bi naselje lahko postalo središče tega dogajanja, pa pri tem ne mislimo samo tistih študentov, ki stanujejo v naselju, ampak vse študente ljubljanske univerze, ki za enkrat nimajo drugih prostorov za svoje kulturne in družbene prireditve, ne glede na to, da se že sedaj udeležujejo prireditev v naselju (tudi drugi prebivalci Rožne doline. Ob vsem tem pa moramo nujno postaviti vprašanje sredstev in prostorov za študentovsko kulturno življenje, ki postaja iz leta v leto bolj množično in bolj kvaliteto.

Po tradiciji, ki jo je začel lansko leto, je ljubljanski filmski klub »Film 61« tudi letos priredil celovečerno revijo najnovejših slovenskih kratkometražnih filmov. V primerjavi z lanskim letom, je sedanja revija kot celota pokazala manj domiselnosti v obdelavi tem, pa tudi v sami tehnični izvedbi. Tudi letos so nastopili s svojimi kratkometražnimi filmi v glavnem znani in priznani avtorji, med njimi režiserji Matjaž Klopčič, Jože Pogacnik, Ernest Adamič, Jože Bevc, poleg njih pa še debutant Marko Sajko. Prireditelji so pokazali na reviji poleg novih nastalih filmov tudi dokumentare, ki ima za sabo dobrih deset častitljivih let — film »Mladina gradi«, letošnjega Prešernovega nagradjenca Franceta Stigle. Zanimiva in hkrati poučna je bila primerjava med tem filmom in njegovi toliko mlajšimi »nasledniki«, saj ni prav nič zaostajal za njimi po svežini, notranji razgibanosti in domiselnosti.

Nedvomno predstavlja kratki film za njegove ustvarjave nepogrešljivo in koristno šolo, predno se spoprimemo z težjo panogo te zvrsti — igranim filmom. Da pa ne predstavljaja za naše mlade in prizadevne filmske delavce kratkometražni film zgolj tehnično šolo, temveč da si z enako zavzetostjo prizadevajo doseči čim večji umetniški uspeh, sta nam že dokazali obe reviji slovenskega kratkometražnega filma. Značilno za obe je vztrajno iskanje novih poti v filmu nasloj ter visoka stopnja osebne zavzetosti in prizadevanja mladih umetnikov-ustvarjavalcev.

Letošnja filmska revija je bila po svoji vsebinski plati zelo pestra, saj smo gledali filme s tematiko iz prvih let izgradnje naše domovine (Jože Stigle »Mladina gradi«, turistično reportažo z rablo sentimentalno mediteraniziranih navdihom (Matjaž Klopčič »Zadnja šolska naloga«), melanholični filmski zapis o mladem in naprednem, ki zapušta staro (Jože Pogacnik »Zanid-grad«), zanimiv film, ki združuje strahote preteklosti nemške okupacije z neno sodobnostjo (Jože Pogacnik »Kako to bolijo«, film o v minulosti vojni prestolnici Beogradu, pa še vesela in hudomušna reportaža s »tostran in onstran meje, ki je ni« (Marko Sajko »Kje je železna zavesa?«), in nazadnje lirsko-poetična pesem kamere o starih in starem delu mesta v času krizevala. S tem filmom (Matjaž Klopčič »Romanca o solzi«) je njegov avtor dosegel izredno skladno povezavo med stilnim in tehničnim izrazom. Prav v današnje življenje sta posegla s svojima filmoma režiser Ernest Adamič (»Sprehod«), ki je na filmskem traku združil bežne prizore iz življenja današnjih povprečne žene, uslužbenke, matere in aktivne družbene delavke, in pa režiser Jože Bevc, ki se s filmom »Izkopana bojna sekira« spusti na splošno področje medseosebskih odnosov in je z močnim karikiranjem povedal marsikakšno splošno in žal tudi veljavno resnico.

Trud, ki so ga vložili prireditelji v to, da so pripravili in predstavili občinstvu revijo naših najnovejših kratkometražnih filmov, se je prav gotovo dobro obnesel, kar sta pričala oba večera s polno zasedeno dvorano. Izkrali smo bile počta nedvomnega tehničnega napredka, ki so ga napravili ustvarjalci kratkega filma pri svojih prizadevanjih prikazati filmskega oblikovanja vredno snov na zanimiv, včasih tudi eksperimentalen način. Žal nekaterih napovedanih filmov v ljubljani tokrat nismo videli, ker so nas zastopali na izboru selekcijske komisije za beograjski festival kratkometražnega filma.

D. K.

PTICE

se umaknile s plimo. Pogledal je na uro. Bilo je skoraj osem. Hitro je začel računati. Šest ur bodo sedaj imeli mir. Približno ob enih in dvajset minut zjutraj se bodo ptice zopet vrnile. Dvoje stvari bi lahko opravil v tem času. Najprej bi se lahko dobro odpočil, potem pa stopil do farme pogledat kako so prestali napad. Tiho je poklical ženo.

»Nikar ne hodi,« je takoj rešila, »ne smeš me pustiti same tu z otroci.«

Njen glas je bil histeričen. Hitro jo je potolažil. »Brez besed je zmalaj z glavo in počasi odprl vrata. Zunaj je bilo temno kot v rogu. Veter je pihal še močnejše, v enakomernih, ledenih sunkih. Brcnil je po stopnicah pred vrati. Bila je nagrmadena s pticami. Povsed so ležale mrtve ptice, pod okni, ob stenah. Vse z zlomljenimi vratovi. Živih ni bilo videti, galeb, so se gotovo zopet zabali na valovih. Ne daleč na hribu je nekaj gorelo. Eno od letal — veter ga je razpil v bakljo.

Spomnil se je, da bi mrtve ptice lahko naložil na okenske police, tako, da so bili malo bolj varni pred naslednjim napadom. Začel je delati v temi. Njihova telesa so bila še topla in krvava. Cutil je, da mu postaja slabo, toda ni odnehal. Ko jih je zlagal na okna, je opazil, da so vse šipe razbite, se deske so preprečile pticam vohod v hišo. Ko je končal, se je vrnil v hišo. Zaslonil je vrata in si snel krvave obveze z rok. Bil je zelo utrujen.

»No,« je smehljaje se rekel ženi, »nikar ne skrbi. Se bomo že pretolkli skozi.«

Legel na je na svojo žimnico in zapri oči. Pri prici je zaspal. Spal je nemirno in nekeje v podzavesti se mu je zdelo, da je nekaj važnega pozabil. Bilo je nekaj v zvezi z gorečim letalom na hribu. Toda spal je dalje, ni se mogel prebuditi. Končno ga je začel nekdo tresti za rame; bila je njegova žena.

Potem je bilo slišati še državno himno in nato je vse utihnilo. Nat je zapril radio. Žena je preplašeno strmelja vanj. »So že začele,« je zahihpala, »prav zdaj so začele. Ne morem več poslušati tega. Nekaj se žge tukaj, tako čudno smrdi.« Sedaj se je spomnil. Pozabil je naložiti na ogenj. Takoj je vstal in prižgal svetilko. Po kuhinji je smrdelo po osmojenem perju. Ptice so prihajale po dimniku. Hitro je zažgal kos papirja na ognjišču in pograbil posodo s parafinom.

»Umakni se,« je zavpil ženi. »Moramo tvegati.«

Zlil je parafin na ogenj. Plameni so planili po cevi in na ogenj so začela padati zogljena, črna ptičja telesa.

Otroka sta se zbudila in začela jokati. Nat ju ni imel čas tolažiti. Z grebljico je brskal ptice iz dimnika in jih metal na tla. Plameni so švigali visoko v dimnik in prepredili še žive ptice proč.

»Nehajta kričati,« je zavpil na otroka »saj ni nič hudega!«

Med vso zmedo je ura udarila tri. Se štiri ure do nastopa oske, verjetno do pol osmih. Plameni so počasi pojemali. Nič več zoglenih teles ni padlo na ognjišče. Porinili je grebljico kolikor je mogel visoko. Dimnik je bil prazen. Obrisal si je pot s čela. Na ogenj je naložil nekaj polen in odnesel mrtve ptice v vežo.

»Jutri moram prinesiti nekaj goriva s farme,« je premišljeval. »To že ne bo dolgo trajalo.«

Žena je med tem skuhala čaj in otroka sta se nekoliko pomirila. Prižgal si je cigareto, le še ena je ostala v zavojčku.

(Nadaljevanje prihodnje)

Edina možnost

Z lanskim letom smo Slovenci izgubili svojo edino filmsko revijo »Filma in dogodke je danes morebiti že prešel v pozabo. Mesečnik je vseh enajst let svojega obstoja financiral izključno podjetje Vesna films; podjetje in uredništvo nista nikoli podjetje nobene druge materialne pomoči, tudi v lanskoletni težki situaciji ne in takrat jima je preostalo še poslednje: da ukinita najstarejšo filmsko revijo v Jugoslaviji. Toda mar je bil to res edini izhod?

V to, kolikšern in kakšen je pomen takšne revije, se na tem mestu ne bi spuščali. Zapišem naj le, da la pomen izhaja iz same značilnosti filmske umetnosti, za svojo uspešno rast, ki bolj kot katere koli druga umetnost terja dug umetniške zavesti pri najširših ljudskih plasteh. Vsekakor pa drži nekaj: če so obstojali tehtni razlogi za ustanovitve revije (in ti so obstojali) potem so ti razlogi, da se revija obdrži, danes še močnejši. Tako se na primer sprašujem, ali naj bodo vse dragocene izkušnje, ki si jih je revija pridobila v svojem dolgoletnem delovanju, zaman in naj kdaj pozneje (ko bo denar) začnemo spet na začetku. In še: ali ni absurdno že samo dejstvo, da se je revija ukinila v času, ko je slovenski film dosegel svoj prvi večji vzpon (in bi jo torej najbolj potrebovali), obenem pa v pogojih, ko je pomenila edino obliko dvigla filmske kulture (saj je nam Slovincem možnost kinoteke odvzeta). Mar naj bomo Slovenci glede obveščanja o filmskih dogodkih odvisni od hrvaških ali srbskih revij?

Toda tu gre še za nekaj mnogo pomembnejšega. Dejstvo je namreč, da je »Fil

O Vojskem, smučarskem tečaju, o soncu in o lepih dnevih

Naslov je malo prozaičen in skorajda ne diši preveč po športni strani naše Tribune. Morda zaradi tega, ker nisem niti dober športnik, oziroma sploh nisem (bil, do smučarskega tečaja, ker so me tam nad to vejo gibanja tako navdušili, da sem sklenil postati popolnoma drugačen tip, ki ne bo več predstavljal zakrnelega filozofa) — niti nisem športni novinar, pač pa slučajno poznam športnega urednika. Z namenom, da nekaj napišem o tem tečaju, sem že na Vojskem malo bolj z odprtimi očmi in ušesi užival lepota tamkajšnjega smučarskega raja in do brote odličnega organizatorja tečaja, to je komisije za telesno kulturo pri Univerzitetnem svetu v Ljubljani. Razgovor ob koncu tečaja s tovarišem Alfonzom Ledinekom, vodjem tečaja, je moji zamisli dal samo še resno zaključno podobo.

Ne vem, dragi kolega in kolegica, če si že morda kdaj pred razpisom letošnjih smučarskih tečajev slišal za Vojsko nad Idrijo. Jaz nisem, priznam. Toda ime si je treba zapomniti, posebno še, če se nameravaš kdaj ukvarjati z belim športom. Kranjska gora postaja prenatrpana, na Vojskem pa te čakajo deviško bela nedotaknjena smučišča. Da niso najboljše, sem prebral v Tribuni malo pred odhodom na tečaj. Res ne vem, koliko od njih je pisec tiste beležke videl, toda jaz se, morda čisto amatersko, z njim ne strinjam, opogumlja me zavest, da se z njim ne strinja niti eden udeležencev smučarskih tečajev, večina od teh pa v smučanju niso bili takšni amaterji kot pisec teh vrstic. Univerzitetna komisija za telesno kulturo bi vsekakor težko našla primernejši in prijetnejši kraj. Smučanje ima po ugotovitvah tov. Ledineka na Vojskem prav tako častljivo nekaj stoletno tradicijo kot na Blokah, pač s to razliko, da Valvazor nekako tega ni odkril, pa je v svoji »Slavi« hvalil za spretnost drsanja in gibanja po snegu samo Bločane, Vojsko pa odkrivajo šele tečajniki ljubljanske univerze. V tej vasi nad Idrijo še danes lahko srečaš starejše kmečke ljudi, ki si utirajo pot skozi sneg na krpah, mlajši pa v ta namen uporabljajo predvsem smuči, tudi pismonoša in šolarček prvega razreda.

Nastanili so nas v domu idrijskih rudarjev, kjer so razvabili še celo na udobje navajene naseljaše. Sobe zakurjene, vsak dan topla voda, pa televizor in skorajda me je bilo malce sram, ko so mi prepovedali, da sam postiljam, saj na to kot dolgoletni stanovalec študentskega naselja res nisem navajen. In hrana: brez pretiravanja lahko trdim, da v primeri z našimi menzami zasluži naziv hotelske prve kategorije. Samo toliko o zunanjih pogojih. Spregovoril bi rad kajpada še o tečaju samem.

Razdelili so nas v tri skupine, na take, ki že nekaj znajo, na takšne, ki znajo malo manj in take, ki nič ne znajo. V razpisu je bilo celo objavljeno, da ima zadnja kategorija prednost in predvsem to me je opogumilo, da sem se prijavil. Naša samozavest je kar narasla, ko smo zvedeli, da so vodje vrst

priznani športni delavci na univerzi in visoki šoli za telesno kulturo. Toliko so se trudili z nami, da jih resnično moram tukaj vsaj naštet. To so tovariši: prof. Alfonz Ledinek, referent za telesno kulturo pri tajništvu univerze, asistenta na visoki šoli za telesno kulturo Gregor Hiti in Silvo Kristan (pri tajništvu univerze pa imata isto funkcijo, prof. Ledinek kot smučarski učitelj, sicer pa še študent Jernej Bolka). Poleg vseh omenjenih, ki so predavali tudi o teoriji smučanja, smučarski opremlj in pripravah za smučarske ture, je o prvi pomoči pri smučarskih nezgodah in »sploh nesrečah« v planinah govoril doc. dr. Miroslav Kališnik, predsednik komisije za telesno vzgojo pri tajništvu univerze (zdaj sem se spomnil, da je bil na zdravniškem pregledu zelo nezadovoljen z mojim odgovorom, da se s športom ne ukvarjam). Predavanja je dopolnjeval pester spored filmov. Šele ko se razgovarjaš s temi tovariši, začneš spoznavati, koliko zamujaš s tem, da se ne brigaš za urnik telovadbe na fakulteti.

Zdaj pa je že čas, da navedem nekaj misli tov. Ledineka, ki mi jih je posredoval v sproščenem razgovoru zadnji večer pred odhodom s tečaja. Vprašanje ne bi ponavljal, pa tudi odgovorov ne bom posebej naznačeval.

Predvsem lahko rečem, da so udeleženci tečaja zadovoljni in da je bil kraj za tečaj dobro izbran. Udeleženci krijejo seveda samo manjši del stroškov, ostalo prispeva komisija. Naj omenim, da smo samo za smuči in opremo dali preko 20.000, s tem pa smo omogočili udeležbo takšnim, ki nimajo lastne smučarske opreme. Vsi bi seveda želeli, da bi lahko omogočili udeležbo čim več študentom, saj je zimska rekreacija prav tako nujna kot letna, toda sredstva so omejena in tako se je v celoti lahko udeležilo letošnjih smučarskih tečajev okrog sto študentov z vseh fakultet razen medicinske, kjer je bil organiziran poseben smučarski tečaj. Preko tega števila ne bi mogli tudi zaradi kapacitete doma, ki je okrog 35 ljudi v eni izmen. Centralni tečaj bo tudi naslednje leto na Vojskem, upam pa, da bodo komisije po posameznih fakultetah do takrat že toliko močne, da bodo lahko organizirale tečaje na vseh fakultetah,

seveda v kolikor bodo študentje to zahtevali. Komisija pri univerzi smatra, da so takšni tečaji izredno koristni, razmišljamo pa tudi, da bi poleti organizirali tudi tečaje za druge vrste športa — plavanje, atletika. Skrb komisije je, da se na naših smučarskih tečajih udeleženci čimveč nauče in da pridobljeno znanje posredujejo drugim, to je posebno važno pri smučanju, ki bi naj bilo v Sloveniji množičen šport. Zdi se mi, da smo na univerzi še najdlje od tega, saj se z njim ukvarja le majhen del študentov. Prepričani smo tudi, da bodo udeleženci pomagali pri organizaciji celotne športne dejavnosti na univerzi, ki je kljub izdatno večjim možnostim kot pred leti še vedno v povojih. Testiranje pred tečajem in tečaj sam je pokazal, da je fizična zmogljivost študentov zaskrbljujoča in tudi iz tega se vidi, da študentje ne izkoriščajo vseh možnosti za športno udejstvovanje, ki že obstojajo. Naj povem še to, da smo letos prvič organizirali zdravstveno službo na smučarskih tečajih, ki je uspešno ozdravila vse poškodbe. F. L.

Medfakultetno prvenstvo v malem rokometu

26. februarja se je pod kupolo Gospodarskega razstavišča zbralo deset moštev, ki so zastopala posamezne fakultete na medfakultetnem prvenstvu v malem rokometu. Organizator, Zveza študentovskih športnih organizacij, je posamezne ekipe razdelila v dve skupini po pet moštev. V prvi skupini so tekmovala moštva FAVGB, Elektro tehnične, strojne, gradbene in II. ekipe Filozofske fakultete, v drugi pa moštva Medicinske fakultete, Fakultete za arhitekturo, VSTK, fakultete za naravoslovje in tehnologijo in I. moštvo Filozofske fakultete. Tekmovanje se je začelo precej zgodaj, ob osmih zjutraj, in je trajalo brez presledkov vse do treh popoldne. Pri tem so morali tekmo za tretje in četrto mesto celo preložiti na kasnejši termin, ker ni bilo več časa.

Tekme so se končale z naslednjimi rezultati:

FAVGB — Elektrotehnična 8:5 (5:4)
VSTK — Filozofska II 12:4 (5:3)
Strojna — Filozofija I. 8:7 (3:3)
Medicinska — Fak. za narav. in teh. 6:7 (3:4)
Gradbena — Elektrotehnična 3:2 (2:1)
FAVGB — Strojna 5:9 (4:5)
VSTK — Medicinska 10:5 (3:2)
Arhitektura — Filozofska II. 6:5 (2:3)
Elektrotehnična — Filozofija I. 8:2 (2:2)
Gradbena — FAVGB 6:2 (3:1)
Fak. za nar. in tehnologijo — Filozofija 5:4 (4:1)
Medicina — Arhitektura 6:8 (3:3)
Elektrotehnična — Strojna 4:3 (3:1)
Gradbena — Filozofija I. 7:3 (2:1)
VSTK — Arhitektura 5:1 (3:0)
Strojna — Gradbena 5:9 (3:5)
Filozofija I. — FAVGB 5:1 (3:0)
Fak. za nar. in teh. — Arhitektura 7:4 (2:2)
Medicina — Filozofija II. 10:3 (5:1)
Fak. za nar. in teh. — VSTK 4:3 (1:1)

V finalu sta se pomerila zmagovalca obeh skupin, ekipe Gradbene in Fakultete za naravoslovje in tehnologijo. Razburljiva tekma se je v regularnem času končala neodločeno 9:9, v podaljšku 2 krat tri

minute pa je uspelo študentom FNT zabiti še en gol in obdržati prednost do konca.

Zmagovito moštvo Fakultete za nar. in tehnologijo (sestavljali so ga predvsem študentje tekstilne, nekdanji igralci RK Olympia), sicer ni pokazalo vrhunskega rokometu, toda fantje so s srčno in zadovoljivo fizično kondicijo nadomestili pomanjkanje tehničnega znanja, ki na prvenstvu sploh ni bilo na posebni višini. Glavna značilnost vseh tekem je bila raztrganost in nepovezanost, kar pa je čisto razumljivo, saj so fantje v večini primerov igrali prvič skupaj. Zaradi tega ni čudno, da so se razni nespo razumij in začetniške napake tolikokrat ponavljali. Organizator je prepovedal udeležbo na sodelovanju na prvenstvu vsem tistim igračem, ki so registrirani pri kakršnem koli rokometnem klubu slovenske in zvezne lige, saj je s tem padla kvaliteta tekmovanja, razen tega pa je prišlo do navzkrižnih kombinacij, ker so morala moštva »krpati luknje« s košarkarji, odbojkarji in celo nogometaši.

V organizacijskem pogledu tekmovanje ni bilo na zavidljivi višini, saj je prišlo do nekaterih pritožb in sporov. Tako se je prvo moštvo Filozofske fakultete pritoževalo, češ da je zapisnikar napačno registriral njihovo tekmo s strojniki, katere rezultat bi se baje moral glasiti 8:7 v njihovo korist in ne obratno. Tega mnenja so bili še nekateri drugi, toda ker ni bilo »tehtnejših« dokazov, je ostalo pri registriranem rezultatu.

Že v začetku pa je prišlo do sporov glede prijave moštva Gradbene fakultete. Ti se namreč niso pravočasno prijavili, na tekmovanje pa so prišli. Organizator jih sprva ni hotel uvrstiti med nastopajoče, ker ni imel njihove prijavnice in ker je bil medtem izžrebal skupini ter srečanja parov. Kasneje so sicer morali najti zadovoljivo rešitev, vendar bo potrebno v prihodnje ob podobnih prireditvah bolj poskrbeti za večjo disciplino nastopajočih ekip, ker bo v nasprotnem primeru spet prihajalo do neljubih sporov in zastojev.

Sicer pa je tekmovanje razen teh dveh neljubih zapletov potekalo v pravem športnem in prijateljskem duhu. Zaželeno bi bilo samo, da bi dobile podobne prireditve v prihodnosti širše obeležje, saj je šport ena najvažnejših manifestacij zблиževanja med študenti. E. MOHORKO

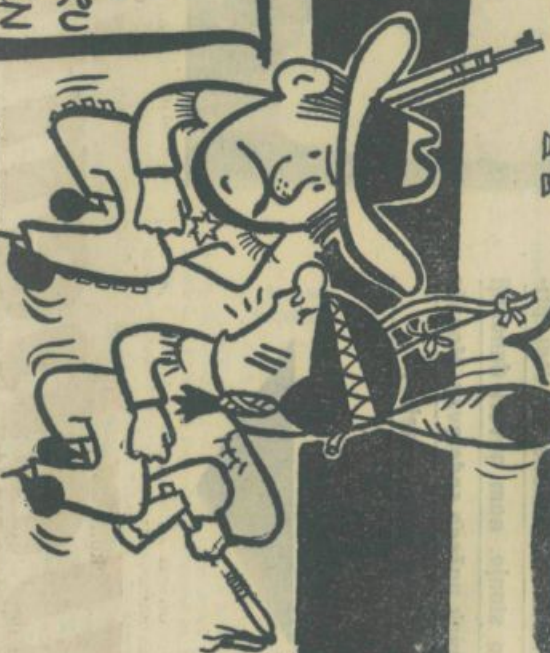

POZOR
PRED
FALZ
LIFI
KARTI

PILES V MASSKAH

MISLIŠ, DA
NAJU JE
SPOZNAL?

TO PA
BOVA
VIDELA
ŠELE DRU
ŠI TEDEN
NA
IZPITU!

MASSKA

PRIM-
REDN-
'NENJA
KE
-ERNA ZA
EGA ABO
ŠTUDENC-
MENZE

TVEČANA MASS-
KA VENDAR ŠI-
ČURN O VZČE!

NER

ED
ND
ŠTUDENT

MAS
KI
RAN

IZREDNI
ŠTUDENT

NI MAS-
KIRAN

STARE
BAJTE

STAKA OZ
BABUJENA
MASSKA
VENDAR ŠE
VEDNO
V RABI!

Uvedli smo študijsko reformo. Za nami jo povzemajo druge univerze, tiste, ki so se spočetka tako oklepale klasičnega načina študija. Vse pridobitve, ki so za visokošolski študij tako pomembne, pa izgubijo svoj blesk pri vprašanju študijskih pripomočkov. Kakšno je vsaj približno stanje, nam govori današnji sestavek našega sodelavca. Mogoče tega do zdaj niste vedeli...

Učbeniki in znanje

Število slušateljev na ljubljanskih fakultetah se vsako leto večja. Vzporedno s tem se razvijajo tudi potrebe po boljših, ugodnejših pogojih za študij. Nimam namena, da bi sedaj tu razpravljaj o prostorih za učilnice, stipendijah, posojilih, telovadnicah in o drugih pogojih, ki so zvezani z znatnimi materialnimi stroški. Tokrat nas zanimajo predvsem tisti činitelji, ki so odvisni v glavnem od dobre volje predavateljev in študentov, hkrati pa so velikega pomena, če niso sploh najpomembnejši za uspešen študij v današnjih pogojih. To so učbeniki, o katerih je med študenti vedno več govora. O njih razpravljajo predvsem zato, ker jih ni moč dobiti pravočasno, ker ne ustrezajo programu, ali pa jih sploh ni. Kvaliteta znanja pa je — kot vemo, odvisna predvsem od predavanj in pa od učbenikov, seveda ob določeni meri prizadevnosti študentov.

Na visokih šolah študira vedno več izrednih študentov. Ti si poleg rednega dela le težko privoščijo kakšno uro predavanja na fakulteti. Prav zato so toliko bolj odvisni od učbenikov. Še več, lahko rečemo, da so jim učbeniki edini vir znanja. Ostali redni študentje imajo pa vse možnosti, da hodijo na predavanja, bo nekdo dejal. Poglejmo kako je s to stvarjo!

Prav gotovo je dolžnost vsakega študenta, da se udeležuje predavanj. Izredni študentje so predavanj oproščeni. Vendar tudi vsi redni študentje nimajo možnosti, da se redno udeležujejo vseh predavanj. Vzroki? Mnogi ne živijo v Ljubljani in se na predavanja vozijo z vlakom in avtobusi, tudi iz tako oddaljenih krajev kot so Jesenice, Kranj in Celje. Mnogo je tudi takih, ki nimajo dovolj materialnih sredstev za študij, razvedrilo, počitnice in druge potrebe. Zato si navedeno poiščejo kakšno honorarno delo, ki ga opravljajo redno, ali pa občasno. Prav zaradi tega ne morejo redno obiskovati predavanj. Dejansko se zgodi, da včasih sploh ni razlike med rednim in izrednim študentom. Obstaja le formalna razlika, ki je v tem, da ima eden napisano v indeksu reden, drugi pa izreden. Vidimo torej, da je veliko študentov, tako rednih kot izrednih, ki ne morejo zaradi različnih vendar opravičenih vzrokov obiskovati predavanj. Zato so nujno odvisni od učbenikov, s katerimi pa žal niso na vseh fakultetah in v vseh letnikih preskrbljeni tako kot bi morali biti.

Na neki fakulteti so imeli sestanek sveta letnika, na katerem so sklenili, da bodo predavatelji v določenem roku pripravili potrebne učbenike za svoje predmete. Na dan, ko bi morali biti učbeniki na razpo-

lago študentom, o njih ni bilo ne duha ne sluha. Ali je družbeno samoupravljanje spet le formalnost?

Sicer pa je stanje z učbeniki različno. Na nekaterih fakultetah so vsi letniki preskrbljeni pravočasno, na drugih z zamudami, na tretjih pa jih sploh ni. Različno je spet stanje v samih letnikih. Vse je namreč odvisno od predavatelja, študentov in pa narave predmeta samega. Nekateri učbeniki terjajo mnogo dela in časa, drugi pa neprimerno manj.

Posebno pereč je položaj na nekaterih tehničnih fakultetah, kjer za posamezne predmete sploh ni zadovoljivih učbenikov. Profesor kratko in malo našteje celo vrsto knjig in avtorjev, ki naj jih študentje našudirajo do izpita. Marsikdaj knjig ni mogoče pravočasno dobiti, ali pa v njih ni zajet celoten program predavanj. Zgodi se, da pride študent na izpit in dobi vprašanje, ki ga sploh ni v naštetih knjigah, (razumljivo je, da predavatelj lahko zahteva vse, o čemer je predaval) ali pa ga je zaradi številnih »učbenih nadomestkov« spreledal.

V posebno težkem položaju so študentje, ki študirajo po novem stopenjskem načinu študija. Pogostokrat se jim pripeti, da nekaj tednov ali celo dni ne vedo iz česa bi se učili. Zapiski iz predavanj prav gotovo ne zadostujejo. Potem pa, ko učbeniki izidejo (če se začne kampanjsko učenje. Posledic ni potrebno naštevati.

Nujno je torej, da se stvar z učbeniki uredi. Uredi pa se lahko le tako, da vsak predavatelj napiše za svoj predmet učbenik. Nekateri se izgovarjajo, da zato nimajo časa, ker so preobremenjeni z drugim delom. Njihovo mesto je predvsem na fakulteti. V skrajnem primeru bi lahko predavanja posneli na magnetofonski trak in jih nato uredili v učbenik. Vendar to ne sme postati pravilo. Rešitev pomanjkljivosti v zvezi z učbeniki je odvisna samo od prizadevnosti predavateljev in slušateljev. Ovir je torej premagljiva, le volje je treba. Premagati pa jo na vsak način moramo.

M. L.

Na rešetku APK

Doležala me je neprijetna dolžnost, da odgovorim na članek tov. »de«, iz 2. številke letošnje »Tribune«, v katerem je dal »na rešetku« Akademski plesni klub. Pravim, neprijetna, ker rade razpravljam o katerikoli stvari z nekom, ki je o stvari popoln laik. Na omenjeni članek odgovarjam zato, da ne bi naša študentska javnost bila napačno informirana o naši dejavnosti, kakor tudi o plesu nasploh.

Iz članka namreč ni razvidno, o kakšni vrsti plesa govori tov. »de«. Ker njegov članek obravnava APK, je zelo verjetno, da je mislil na družabni ples in njegovo višjo obliko, znano pod imenom športni ples. V primeru, če je imel to v mislih, se mi vsiljuje vprašanje, kakšen je potem, kot pravi, »kmečki ples« in ples združen z brucovanjem, ki nam po njegovih besedah nudi možnost pretepa. S plesom se ukvarjam že dolgo vrsto let in do sedaj nisem odkril (niti v zgodovinskih zapiskih, niti v sodobnem življenju), plesa, ki bi nam nudil možnost pretepa. Prav tako si ne predstavljam, kakšen naj bi bil »kmečki ples« (kot družabna, ne folklorna oblika!) Mislim, da so časi, ko je bil družabni ples namenjen le določenemu sloju družbe, že preživeli in je že čas, da pometemo z ostanki take miselnosti. Če pride na vasi ali na brucovanju, še večkrat pa tudi drugje, do pretepa, tega gotovo ni kriv

sam ples, temveč so vzroki drugje, največkrat v alkoholu.

Nadalje poveže tov. »de« v svojem članku nekatere značilnosti družabnega plesa s svojimi (zgoraj omenjenimi) »značilnostmi« v celoto, ter pogumno izjavi, da »misli«, da je v tem poslanstvo APK. V tem pa se komerno moti.

Dovolite mi, da vam pojasnim jaz, ki vem, zakaj je bil APK ustanovljen, kako je s to stvarjo.

APK je bil ustanovljen jeseni leta 1952 z namenom, da prireja plesne tečaje za študente in s tem v zvezi razgiba družabno življenje na naši univerzi, da goji družabne in moderne plesne v višji obliki ter da prireja plesna tekmovanja oziroma nastope. Tem ciljem je APK ostal tudi vseskozi zvest. Iz množice, ki je obiskala plesne tečaje, so izšli nadarjeni plesalci in gojili družabni ples naprej. Tako je nastal višja oblika, to je športni ples. Ti plesalci so nastopali na vseh plesnih tekmovanjih in nastopih, ki jih je priredil APK, ali pa kakšen drug, sodoben plesni klub. Nastopali so po vseh delavskih in industrijskih centrih v Sloveniji in izven nje ter s tem med našo delovno mladino propagirali pravilen estetski družabni ples.

APK je prirejal vsako leto plesne tečaje, pozneje pa tudi plesne vaje v svojih prostorih na Miklošičevi cesti. Po preselitvi v nove prostore na Poljanski 6 pa je ta možnost odpadla zaradi premajhne dvorane. Kljub temu pa nam je z velikim naporom in požrtvovalnostjo članstva uspelo tudi v šolskem letu 1960-61, organizirati 4 plesne tečaje. Ta možnost je letos odpadla zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Tov. »de« govori o nekakšni anomaliji v našem klubu, o nekakih petih parih. Poudaril bi le to, da se članstvo APK giblje stalno med 60-70 člani. Nujnost pa je, da se iz take množice izkristalizira kvaliteta, ki se odraža v nekaterih parih, ki so dosegli mednarodno

raven. Mislim, da je nam vsem lahko to samo v ponos, da imamo prav študentje naše univerze med sabo plesavce, ki lahko predstavljajo našo državo tudi v tujini.

Nadalje pravi članek, da je razumljivo, da ti pari ne predstavljajo dejavnosti študentov na tem področju in naj usmerimo plesne pare, ki so šele začeli s to dejavnostjo, v družabni ples. Kako si vse to predstavlja, je gotovo njegova skrivnost. Če vzamemo primer iz kakšne skupine »Akademika«, katere dejavnost je mogoče bolj poznana, bi to izgledalo približno takole: nekdo bi n. pr. predlagal naši folklorni skupini, naj gredo njeni člani po vaseh in tam plešejo, nastopanje pa naj opustijo; ali pa naj bi člani naših pevskih zborov opustili svojo dosedanja dejavnost in začeli prepevati po gostilnah: »En starček je živel...«!

Jasno je, da če imamo toliko in toliko plesnih parov, da bomo izbrali za nastop najboljše in ti bodo brez dvoma predstavljali študentsko dejavnost, saj so vendar izšli iz naših vrst.

Zato bi na koncu poudaril, da se je APK vedno in se bo tudi v bodoče držal začrtane poti. V kolikor ni bilo mogoče izvesti plesnih tečajev ali celo plesnih prireditev za študente, je treba iskati vzroke drugje, ne pa v APK-ju. APK ima izdelane načrte za razširitev svojega dela, še več, v pripravi je ustanovitev velike plesne šole, ki naj bi zajela poleg vse študentske, tudi srednješolske, t. j. bodočo študentsko mladino. Organizirana bo po sodobnih načelih in bo pomemben činitelj v družabnem življenju naše univerze in izven nje. Seveda pa izvedba te zamisli ni odvisna le od APK, ampak tudi od drugih faktorjev. Če bo vse teklo v redu, bomo že v začetku prihodnjega šolskega leta imeli ustanovo, ki bo nam vsem nekaj pomenila.

Vse to sem napisal z namenom, da naši študentski javnosti pojasnim in razložim pomen in smernice delovanja APK, ne pa zato, da bi se spuščal v razpravljanje s tov. »de«. Sem namreč vedno pripravljen, da razpravljam o delu APK-ja, tudi konstruktivna kritika nam je vsem dobrodošla, ne strinjam pa se s tem, da bi o APK-ju razpravljali, še manj pa neupravičeno kritizirali ljudje, ki niso poučeni o našem delu, niti niso za to sposobni.

Stajer Božo
predsednik APK

Zgodilo se je...

... v študentskem naselju. Kolega je vprašal v menzi pri pultu možakarja, ki deli kruh:

— Tovariš, zakaj pa imamo danes star kruh?

»Kaj češ,« je vprašani skomignil z rameni, »saj sem tudi jaz star...«

D. S.

... med arhitekti. Poročeni kolega se je v družbi na dolgo in široko hvalil koliko denarja imata z ženo:

»Midva imava lepe dohodke, skupaj nama pride na mesec šestdeset tisoč dinarjev...!«

Dva dni kasneje se srečata »petičnik« in nekdo, ki je slišal ta pogovor.

»Ti«, ga pozdravi poročen, »niti pausa si ne moreš kupiti, tako sem suh. Mi lahko posodiš do prvega — 200 din?«

V. F.

... pri predvojaški na PF.

Izpitno vprašanje: mine. Student se muči in s težavo iztisne: ... pa imamo protivtenkovske, pa imamo još protivpešadijske...

... »pa još, još,« ga vzpodbuja izpraševalec.

»E, pa imamo i protivavionske mine«, zabliška z veseljem študent.

B. M.

... v Akademskem kolegiju.

Neuradna objava: pod vhodom v kolegij je prislunjeno že od poletnih počitnic moško kolo. Optimističnega lastnika prosimo, da ga sam odpelje.

T. M.

... na II. Gimnaziji v Mariboru. Pri zgodovini so se dijaki učili, da so bili Spartanci zelo dobri bojevniki in so pri rojstvu vse telesno šibke otroke ubili. Ko je bil Miro vprašan, se je profesorica zanimala:

»Katero otroke pa so pomorili?«

Miro se je odrezal: »Socialno šibke!«

(Predlog za rešitev gordijskega vozla STIPENDIRANJE — KREDITIRANJE).

Sodelavci!

Prejeli smo precej pisem z oznako »Z«. Žal pa namen našega kotička niso skonstruirani »vici«, temveč resnična dogajanja med nami in na univerzi. Le take prispevke bomo tudi v bodoče objavljali in tudi honorirali (500 din). Sodelavci, svoje prispevke boste čitali v našem listu le, če bodo ustrezali značaju rubrike. Kdor je s svojim prispevkom uspel, pa tokrat ni bil objavljen, naj ga pričakuje v naslednji številki. Dopise pošljite še vedno na naš naslov, kjer tudi izplačujemo honorarje. (Študentom, ki niso v Ljubljani, pošljemo po pošti.)

UREDNIK

Tribuna — glasilo Zveze študentov — Izdaja Univerziteni odbor ZŠJ — Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Stane Cehovin; glavni urednik Niko Tičar — Uredništvo in uprava, Tribuna Poljanska 6/II, telefon 30-123 — tekoči račun 600-14/3-587 — Letna naročnina 400 dinarjev, posamezni izvod 20 din — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tisk: CP Delo, Ljubljana, Tomšičeva 1, tel. 23-522.

tribuna

PP-17